

คำสั่ง

คดีหมายเลขดำที่ ลต. ๑๖ / ๒๕๕๒

คดีหมายเลขแดงที่ ๑๘๕๖ / ๒๕๕๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕

วันที่ ๕ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ความคดีเลือกตั้ง

ระหว่าง { คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง
นายบัญญัติ กิตติกาศ ผู้คัดค้าน

เรื่อง ขอให้เลือกตั้งใหม่

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ผู้อำนวยการ
การเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดลำพูน โดยกำหนดให้มีการเลือกตั้งในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ ผู้คัดค้าน
เป็นผู้สมัครหมายเลข ๑ ต่อมาคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๕
พฤษภาคม ๒๕๕๑ ให้ผู้คัดค้านเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อำเภอแม่ทา
เขตเลือกตั้งที่ ๒ แต่ปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๑ นายนิทัศน์ ดวงใจศักดิ์
ผู้สมัครหมายเลข ๒ คัดค้านว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เนื่องจาก
เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ ก่อนเวลา ๘.๓๐ นาฬิกา กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๘

/จงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่

- ๒ -

จงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อเป็นคุณเป็นโทษแก่ผู้สมัคร ทำให้บัตรเลือกตั้งมีจำนวนไม่เพียงพอ กับผู้ใช้สิทธิ บัตรเลือกตั้งหมด ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งประมาณ ๑๑๓ คน ซึ่งข้อเท็จจริงจากการสืบสวนสอบสวนฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๑ คณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนประจำอำเภอแม่ทา แต่งตั้งให้นางจิรวรรณ บริสุทธิ เป็นผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๘ เขตเลือกตั้งที่ ๒ และนายเค่ง เป็งคอก เป็นประธานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๘ สถานที่เลือกตั้งคือศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนบ้านหลวงใหม่ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๑๘๓ คน บัตรเลือกตั้งจำนวน ๘ เล่ม แต่ที่หีบบัตรเขียนว่า หน่วยเลือกตั้งที่ ๗ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน บ้านหลวงใหม่ ซึ่งที่จริงแล้วหน่วยเลือกตั้งที่ ๗ จัดการเลือกตั้งที่โรงเรียนบ้านขุนก้อง มีจำนวน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๓๑๓ คน บัตรเลือกตั้งจำนวน ๑๓ เล่ม บัตรเลือกตั้งจึงสลับกัน ผู้ไปใช้สิทธิ ที่หน่วยเลือกตั้งที่ ๗ จึงไม่สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้เพราะบัตรเลือกตั้งหมด แม้จะมีการประสาน ขอบัตรเลือกตั้งเพิ่มจากหน่วยเลือกตั้งที่รับบัตรเลือกตั้งเกิน ไปก็ไม่ได้รับบัตรเลือกตั้งเพิ่มเติม เพราะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเกรงว่าจะผิดกฎหมาย เนื่องจากใกล้เวลาปิดหีบเลือกตั้ง ฟังไม่ได้ว่าความผิดพลาดเกิดจากกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่เพื่อเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัคร แต่ความผิดพลาด

/ดังกล่าว

- ๓ -

ดังกล่าวเป็นเหตุให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ขอศาลอุทธรณ์ภาค ๕
มีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อำเภอแม่ทา เขตเลือกตั้งที่ ๒
แทนผู้คัดค้าน

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านและแก้ไขคำคัดค้านว่า คำร้องคัดค้านของนายนิทัศน์
ดวงใจศักดิ์ ไม่ได้ระบุรายละเอียดตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวน
และการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ ทำให้คำร้องคัดค้านไม่ถูกต้อง พนักงานสืบสวนสอบสวน
ต้องแจ้งให้นายนิทัศน์แก้ไขเพิ่มเติมคำร้องคัดค้าน แต่กลับรับคำร้องดำเนินการสืบสวน
สอบสวนต่อไป กระบวนการสืบสวนสอบสวนจึงไม่ชอบ ผู้ร้องไม่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด
คำร้องคัดค้าน ในการเลือกตั้งตามคำร้องในเขตเลือกตั้งที่ ๒ มีผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน ๓ คน
คือ ผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครหมายเลข ๑ นายนิทัศน์เป็นผู้สมัครหมายเลข ๒ และนางสาวอำไพ
மாகาศ เป็นผู้สมัครหมายเลข ๓ ผลการเลือกตั้ง ผู้คัดค้าน ได้คะแนน ๔,๘๘๔ คะแนน
นายนิทัศน์ ได้คะแนน ๔,๗๖๓ คะแนน และนางสาวอำไพ ได้คะแนน ๑,๗๒๑ คะแนน
คะแนนของผู้คัดค้านจึงต่างจากผู้ได้คะแนนอันดับที่ ๒ จำนวน ๑๒๑ คะแนน และต่างจากผู้ได้
คะแนนอันดับที่ ๓ จำนวน ๓,๑๖๓ คะแนน การแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเป็น
ไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย แต่เกิดความคลาดเคลื่อนที่เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งสลับหน่วยกัน

/รับบัตรเลือกตั้ง

- ๕ -

รับบัตรเลือกตั้งและอุปกรณ์สลับหน่วยกันด้วย ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยเลือกตั้งโรงเรียน บ้านขุนทองจำนวน ๑๑๓ คน บางคนไม่สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้ เนื่องจากบัตรเลือกตั้งหมด และบางคนก็ไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เมื่อคะแนนต่างกันระหว่างผู้คัดค้านกับนายนิทัศน์ผู้สมัคร ที่ได้คะแนนอันดับที่ ๒ ต่างกันถึง ๑๒๑ คะแนน จึงไม่ทำให้ผลการเลือกตั้งเปลี่ยนแปลงไป แม้จะสามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้ครบตามจำนวนที่ขาด ผู้คัดค้านยังคงได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิก องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อำเภอแม่ทา เขตเลือกตั้งที่ ๒ ขอให้ยกคำร้อง

ในวันนัดตรวจพยานหลักฐาน ศาลลงคานำพยานเข้าไต่สวนเนื่องจากผู้รับมอบ อำนาจผู้ร้องและทนายผู้คัดค้านแถลงรับข้อเท็จจริงร่วมกันว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อำเภอแม่ทา ในเขตเลือกตั้งที่ ๒ มีจำนวน ๘ หน่วยเลือกตั้ง มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง คือ ผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครหมายเลข ๑ นายนิทัศน์ ดวงใจศักดิ์ เป็นผู้สมัครหมายเลข ๒ และนางสาวอำไพ มากาศ เป็นผู้สมัครหมายเลข ๓ ซึ่งเป็นผู้สมัครในเขตเลือกตั้งที่ ๒ เท่านั้น ในวันเลือกตั้งนายเค่ง เป็งดอก ประธานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๘ รับหีบบัตรซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งจำนวน ๘ เล่ม สำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๑๘๓ คน ที่หน้าหีบบัตรเขียนว่าเป็นบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งที่ ๗ นายเค่งจึงไปปฏิบัติหน้าที่ที่หน่วยเลือกตั้งที่ ๗ ด้วยความเข้าใจผิด ทำให้หน่วยเลือกตั้งที่ ๗ มีบัตรเลือกตั้งไม่เพียงพอกับผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งจะต้องมีบัตรเลือกตั้ง

/จำนวน ๑๓ เล่ม

- ๕ -

จำนวน ๑๓ เล่ม สำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๓๑๓ คน แต่บัตรเลือกตั้งจำนวน ๑๓ เล่ม กลับไปอยู่ที่หน่วยเลือกตั้งที่ ๘ ซึ่งความผิดพลาดไม่ได้เกิดจากการจงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ ผลการเลือกตั้งผู้คัดค้านได้คะแนน ๔,๘๘๔ คะแนน นายนิทัศน์ได้คะแนน ๔,๗๖๓ คะแนน และนางสาวอำไพได้คะแนน ๑,๗๒๑ คะแนน การเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่ ๑ ถึง ที่ ๖ เป็นไปโดยชอบ การสลับบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งที่ ๗ และ ที่ ๘ ทำให้ผู้เลือกตั้งไม่สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่ ๗ รวมทั้งผู้ไม่มาใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๑๓ คน และผู้คัดค้านแถลงสละประเด็นเรื่องการสืบสวนสอบสวนไม่ชอบ

พิเคราะห์ข้อเท็จจริงตามที่คู่ความแถลงประกอบพยานเอกสารหมาย ร.๑ ถึง ร.๓๗ แล้ว เห็นว่า แม้ความผิดพลาดของการสลับบัตรเลือกตั้งระหว่างหน่วยเลือกตั้งที่ ๗ กับหน่วยเลือกตั้งที่ ๘ ของการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อำเภอแม่ทา เขตเลือกตั้งที่ ๒ จะทำให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยไม่เที่ยงธรรม เพราะทำให้ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้ เนื่องจากบัตรเลือกตั้งไม่เพียงพอ แต่ปรากฏว่าความผิดพลาดดังกล่าวไม่ได้เกิดจากการกระทำใดของผู้สมัครหรือผู้ใดหรือเกิดจากเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครตามมาตรา ๕๗ และ ๖๐ ของพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง

/สมาชิก

- ๖ -

สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ อีกทั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ ๒ รวม ๘ หน่วยเลือกตั้งมีจำนวน ๓ คน รวมทั้งผู้คัดค้าน โดยผู้คัดค้านผู้สมัครหมายเลข ๑ ได้คะแนนมากกว่าผู้สมัครหมายเลข ๒ จำนวน ๑๒๑ คะแนน และได้คะแนนมากกว่าผู้สมัครหมายเลข ๓ จำนวน ๓,๑๖๓ คะแนน มีผู้ไม่สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งเนื่องจากความผิดพลาดดังกล่าวรวมทั้งผู้ไม่มาใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๑๓ คน แม้ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งสามารถใช้สิทธิเลือกตั้งครบตามจำนวน และไม่ได้ลงคะแนนให้ผู้คัดค้านหรือลงคะแนนให้ผู้สมัครอื่น ผู้คัดค้านก็ยังคงได้รับคะแนนเลือกตั้งเป็นอันดับที่ ๑ จึงเป็นที่ชัดเจนว่า ความไม่เที่ยงธรรมนั้น มิได้เกี่ยวข้องกับผู้คัดค้านในฐานะผู้ได้รับเลือกตั้งหรือมิได้เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้คัดค้านได้รับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อำเภอแม่ทา เขตเลือกตั้งที่ ๒ จึงชอบแล้ว

จึงมีคำสั่งยกคำร้อง

นายธีรวัฒน์ ไตรวารี

นายเกียรติวุฒิ จุฑารัตนากุล

นายอนุสรณ์ ศรีเมนต์

นริศรา/พิมพ์/ทาน